

I. Czytanie ze zrozumieniem

... Powrót ptaków wędrownych do miejsc lęgowych uzależniony jest od pogody. Podczas gdy stosunkowo odporne na mrozy skowronki polne pojawiają się na swoich środkowoeuropejskich lęgowiskach często już w lutym, chroniąc się ewentualnie przed wyjątkowo niskim spadkiem temperatury po lasach, to inne ptaki śpiewające nie lecą nigdy poza zasięg łagodnych, ciepłych prądów powietrza z południa. Można powiedzieć, że szybują na nich niejako do swoich krajów. Gdy zima nieoczekiwanie powraca, cofają się nawet o setki kilometrów na południe.

Dlaczego jedna jaskółka nie czyni jeszcze wiosny? Jaskółki, aby przeżyć, potrzebują dodatkowego zabezpieczenia: gdyby ci długodystansowcy wędrowali w olbrzymich stadach (jak to czynią np. przemieszczające się na średnich odległościach szpaki), to groziłoby im niebezpieczeństwo całkowitej zagłady w razie burzy piaskowej nad Saharą czy sztormu nad Morzem Śródziemnym. Z tego powodu ciągną małymi stadami i w odstępach wielotygodniowych. Niekorzystne warunki pogodowe zagrozić więc mogą tylko ułamkowi ich populacji. Przylatują zatem nieregularnie, jedne wcześniej, drugie później, ale przylatują!

Vitus B. Droscher, *Wędrówki zwierząt*. Przekład M. Zybura, Wyd. Atlas, Wrocław 1991, s. 14.

1. Ptaki wędrowne powracają do swych gniazd tylko wtedy, gdy:

- A. są łagodne zimy B. nastaje wiosna
 C. sprzyja im temperatura powietrza D. pojawiają się ciepłe prądy

2. W drodze do lęgowisk skowronki chronią się przed mrozem:

- A. wśród drzew B. na rozległych polach
 C. nad Saharą D. w norach i jamach

3. Lecąc do gniazd, ptaki wykorzystują:

- A. zawirowania powietrza B. burze piaskowe
 C. południowe sztormy D. ciepłe wiatry z południa

4. „Jedna jaskółka wiosny nie czyni”, bo te ptaki:

- A. pojawiają się w Polsce przypadkowo B. powracają tylko w dużych stadach
 C. przylatują do nas, gdy wiosna jest już w pełni D. powracają w różnych odstępach czasu

5. Szpaki wędrują:

- A. zwykle podczas mrozów B. w dużych stadach
 C. w małych gromadkach D. tylko w pogodne dni

6. Jaskółki podczas lotu nie muszą obawiać się:

- A. wahań temperatury B. zjawisk atmosferycznych
 C. całkowitej zagłady D. częściowych strat

II. Nauka o języku

7. Prawidłowo powiemy:

- A. Na dworzu jest zimno. B. Zagramy mecza z kolegami.
 C. Daj mi kawałek tortu. D. Używaj szczoteczki do zębów.

8. W kolejności alfabetycznej są zapisane wyrazy:

- A. mama, morze, most B. ptak, pajacyk, pajak
 C. koszt, kosz, koszyk D. rower, róża, różga

9. Głoska to:

- A. sylaba B. litera C. dźwięk D. wyraz

10. Parę wyrazów przeciwstawnych stanowi zapis:

- A. siedzieć - chodzić B. mówić - milczeć C. spać - ziewać D. pisać - rysować

11. Nieprawidłowo został zapisany wyraz:

- A. wziąć B. poszłem C. zawieść D. zawieźć

12. Bezokolicznikiem jest wyraz:

- A. cześć B. część C. kość D. iść

13. Rodzaj męskoosobowy ma wyraz:

- A. człowiek B. zielone C. zabrali D. mówiły

14. Wymianą o : ó wyjaśnimy pisownię wyrazu:

- A. różga   B. wróżka   C. stróż   D. prószy

15. Błąd językowy zawiera zdanie:

- A. Zapoznałem ciekawych ludzi.   B. Poznaliśmy miłą dziewczynę.
 C. Zapoznał się z nią.   D. Nie rozpoznał nikogo.

16. Nieprawidłową formę ma rzeczownik w zdaniu:

- A. Rozmawiali o swych przyjaciela**ch**.   B. Wakacje spędziliśmy z przyjaciół**mi**.
 C. Zwierzamy się swoim przyjaciół**om**.   D. Nie mam wielu przyjaciół**ów**.

17. Wyrażenie *pogoda pod psem* oznacza:

- A. pogodę słoneczną   B. pogodę odpowiednią na spacer z psem
 C. wiatr, deszcz i przenikliwy chłód   D. tęczę na pogodnym niebie

18. Wyrazami nieodmiennymi są:

- A. przymiotniki   B. rzeczowniki   C. czasowniki   D. przysłówki

III. Literatura

19. W bajce I. Krasickiego pt. „Przyjaciele” poznajemy historię:

- A. Mieszka i Leszka   B. zajączka i innych zwierząt
 C. Elzy i Danusi   D. chłopca i psa

20. Bajka zawiera:

- A. szczęśliwe zakończenie   B. czary i zaklęcia   C. tajemniczy nastrój   D. morał

21. „Nowe szaty cesarza” to utwór o:

- A. pracowitych krawcach   B. marzeniach biednego cesarza
 C. próżności i łatwowierności monarchy   D. zaczarowanym, królewskim płaszczu

22. Ludzie otaczający cesarza byli pełni:

- A. pokory i oddania   B. strachu przed królewskim gniewem
 C. obłudy i zakłamania   D. radości i beztroski

23. Wiersz cechuje:

- A. podział na odłony   B. rytmiczność   C. dokładność opisów   D. brak dialogów

24. Epitet jest zawarty we fragmencie wiersza:

- A. „zaśnij, strumieniu wąski - dobrej nocy, gałązki, dobranoc, wrony”. (K.I. Gałczyński)
 B. „Tęcza mosty rozstawia. Jak Wenus pachnie szaławia.” (K.I. Gałczyński)
 C. „Ja nie lubię chodzić do szkoły, bo w tornistrze się nie mieszczą marzenia.” (J. Kulmowa)
 D. „Tato nie wraca, ranki i wieczory, we łzach go czekam i trwodze.” (A. Mickiewicz)

25. Bajka A. Fredry pt. „Paweł i Gaweł” uczy nas, że:

- A. nie wolno zalewać mieszkania wodą   B. zło należy odpłacać złem
 C. za wyrządzone krzywdy trzeba zapłacić   D. we własnym domu można robić wszystko

26. W baśni Andersena pt. „Calineczka” dostrzegamy przeciwstawienie:

- A. miłości i nienawiści   B. pracy i lenistwa
 C. nadziei i rozpacz   D. piękna i brzydota

27. Calineczka nie posłubiła kreta, ponieważ:

- A. bała się go   B. nie chciała mieszkać pod ziemią
 C. kret był zbyt stary   D. kochała kogoś innego

28. Według legendy założycielem państwa polskiego był:

- A. Krak   B. Mieszko I   C. Wars   D. Lech

29. Według legendy rybacy wyłowili syrenkę z Wisły, gdyż:

- A. chcieli ją sprzedać   B. bali się jej
 C. sama zaplątała się w sieci   D. chcieli uczynić ją królową

30. Lajkonik jest postacią z:

- A. krakowskiej legendy   B. baśni Andersena
 C. mitologii greckiej   D. bajki Mickiewicza